

ZIJN ROEM

NOVELLE DOOR P. SCHRAVENSANDE.

YRIL Andrew deed een paar schreden terug en beschouwde met critischen blik het ruwe ontwerp zijner schilderij: „Spelende kinderen”. Het was een heel eenvoudig onderwerp, eenige boerenkinderen, zich vermakend in een bloembezette weide, op den achtergrond een molen, een hofstede, enkele boomen en een sloot. En dit eenvoudig natuurfereel was het werk, dat Andrew beschouwde als de eerste schrede op den weg die leidt naar roem. Dit was zijn werk voor de tentoonstelling en moest het beste worden, dat hij ooit geleverd had. Zijn naam werd in kunstkringen reeds genoemd als dien van een veelbelovend talent en verschillende zijner stukken hadden reeds tot tamelijke prijzen koopers gevonden. Dit getuigde wel de kostbare, artistieke inrichting van zijn atelier.

Met een zucht legde hij thans zijn palet en penseelen neer. „Het gaat vandaag niet, denk ik”, mompelde hij, „ik schijn niet in de juiste stemming te zijn”.

Hij trok zijn lange, witte jas uit en maakte zich gereed te vertrekken.

Juist kwam zijn huishoudster binnen en overhandigde hem een brief. „Hè, vervelend, natuurlijk weer een uitnodiging voor vanavond of morgen”.

Hij opende hem en las:

Beste Cyril,

Vanavond groote fuif! Dick Elmy is jarig. Hij vroeg me je even een kladje te schrijven. Nell komt ook. Acht uur bij Kraus. Bonjour!

John. C.

„Dat is leuk”, riep Andrew vroolijk, niettegenstaande zijn opmerking vóór het openen van den brief. „Zóó, komt Nell ook? Die komt tegenwoordig bijna nergens meer”, peinsde Andrew, „enfin, die is ook al beroemd en trekt zich van de arme kunstbroeders heel weinig meer aan”.

Een eenigszins bittere trek verscheen op zijn gelaat, toen hij dacht aan zijn lieve, vroegere kunstvriendin, met wie hij altijd zoo intiem, zoo open en eerlijk was en die zich in den laatsten tijd meer en meer van hem scheen terug te trekken. Als hij echter geweten had, dat ongeveer op hetzelfde uur het donkere hoofdje van haar, aan wie hij op het oogenblik dacht, gebogen was over een dergelijk briefje als hij daar in de hand hield en als hij haar had hooren fluisteren: „Cyril komt ook” en daarbij haar mooie oogen had zien glanzen, de bittere trek was zeker van zijn gelaat verdwenen.

Nelly Vilmar was een jonge schilderes, die reeds naam gemaakt had. Met graagte werden haar werken genomen en gingen vlot, tot hooge prijzen in de handen van rijke kunstliefhebbers over. Haar genre was hetzelfde als dat van Cyril Andrew. Ook zij maakte bij voorkeur landelijke tafereelen en die hadden haar ook haar roem gebracht. Al zeer spoedig gevoelde zij zich tot den jongen schilder Andrew aangetrokken, wat niet slechts werd veroorzaakt door hun overeenkomenden blik op de kunst, doch tevens door zijn ernstige levensbeschouwing en zijn eerlijk, open karakter. Als vrienden gingen zij langen tijd met elkaar om, tot dat Miss Vilmar bemerkte, dat een inniger gevoel dan vriendschap hun omgang begon te kenmerken. Zij voelde zich niet sterk genoeg daartegen te strijden en trok zich, ofschoon met smart, langzamerhand van hem terug, denkend de liefde in haar hart te bevredigen door haar kunst. Sinds lang, doch vooral de laatste maanden wist zij, dat haar pogen vergeefsch was. Inplaats dat zij haar liefde kon overbrengen op haar werk, bemerkte zij, dat die integendeel haar werkkraacht verlamde en overal vervolgende haar zijn donkere oogen en pijnigde haar zijn stomme vraag: „Waarom ben je toch van mij weggegaan? Jij, die een zoo veel grooter talent bezit dan ik en die mij helpen kon in het bereiken van mijn doel?”

Toen zij de korte uitnodiging ontving en haar de drie woorden tegenlachten: „Cyril komt ook”, toen was het uit met haar pogen te leven voor de kunst, terwijl de liefde stierf in haar jong hart. Ja, de kunstvrienden hadden hun omgang van voorheen niet vergeten en gebruikten deze drie woorden om hen weer te brengen tot elkaar, als vroeger.

* *
*

Het feest was reeds in vollen gang toen Cyril Andrew de hel verlichte zaal binnentrad. Van alle zijden klonken hartelijke welkomstwoorden hem tegen en na zijn korte felicitatiespeech noodden jolige kunstbroeders hem in een kleinen, intiem kring. Hij echter keek met zoekende oogen de feestvierenden langs tot hij de hem zoo bekende, slanke

gestalte ontdekte van haar, voor wie hij feitelijk gekomen was hier in dit feestgewoel. Zij scheen hem niet opgemerkt te hebben en, oogenschijnlijk toevallig, bevond hij zich na eenige minuten in haar onmiddellijke nabijheid. Toen zij hem zag, lichtten haar oogen op en dadelijk stak zij hem met dezelfde resoluut-vriendschappelijke beweging van eertijds haar hand toe.

„Dag . . . Miss Vilmar”, stamelde hij, doch een oogenblik later had hij er spijt van, want hij zag den glans verdwijnen uit haar oogen bij zijn conventionele begroeting. Zij had niets gezegd, hem slechts aangezien en zijn handdruk beantwoord. Nu greep hij nogmaals haar hand en zeide, met de oude hartelijkheid in zijn stem:

„Dag . . . Nell dan, hoe gaat het je?”

Haar blijheid kwam dadelijk weer boven.

„Dag Cyril, best, en met jou?”

„Met mij slecht”, antwoordde hij. „Ik mis zoo je raad en je eerlijke critiek sinds . . . eh . . . we elkaar zooveel niet meer zien”, eindigde hij eenigszins verward. „Hoe komt dat toch Nell?” vroeg hij plots. „Heb ik soms iets gedaan, dat je mishagde of hebben de lui mij belasterd? Je was zoo open tegenover mij Nell, altijd, wees dat ook nu.”

Hij sprak smeekend bijna en de vraag eischte zulk een eerlijk antwoord. Zij wilde dat ook geven, maar het kwam zoo plotseling over haar en de bekentenis was zoo moeilijk, wilde ze eerlijk zijn.

„Nee, Cyril, dat was het niet; je hebt niets misdaan en niemand heeft mij over je gesproken dan om mij te vertellen, dat je er zoo slecht en overwerkt uitzag. Er is iets anders, iets . . . O, Cyril, ik wil zoo graag eerlijk tegenover je zijn en het valt mij zoo moeilijk nu. Toch zal ik het zeggen. Ik bemerkte, dat de vriendschap die ik voor je gevoelde in onzen bijna dagelijkschen omgang, begon te veranderen in een teerder gevoel voor je en ik wilde mij daardoor niet laten overwinnen”, sprak Nell diep blozend, „ik wilde leven voor mijn kunst, denkend dat die mij voldoening schenken zou”.

Ze hadden zich onwillekeurig iets van de anderen verwijderd en konden tamelijk vrij spreken.

Bij haar laatste woorden drukte zijn gelaat eerst verwondering, daarna onbeschrijfelijke vreugd uit.

„En Nell”, fluisterde hij, „heeft ze je voldoening geschenken, je kunst?”

Langzaam schudde ze het hoofd en het was hem genoeg. Hij bracht haar thuis en samen stapten ze, dicht tegen elkaar, door den helderen winternacht. Zij waren één nu, en niets zou hen scheiden.

„Vent”, zei ze bezorgd, „je hoest voortdurend, zou je je niet eens laten onderzoeken? Je hoeste vroeger ook al, maar 't is erger geworden”.

„'t Is niets, lieveling, maak je niet ongerust, 'swinters heb ik er altijd last van. Als de lente komt is het voorbij. Kom je morgenochtend op mijn atelier? 'k Ben aan een paneeltje bezig voor de tentoonstelling. Ik geloof dat het mij beroemd maakt”, eindigde hij schertsend.

* *
*

Den volgende morgen stond Nell met critisch oog voor zijn werk en gaf hem eenige wenken.

„Het kan goed worden, Cyril, heel goed, ofschoon mijn opvatting misschien iets minder forsich ware geweest! Maar, Cyril, je hoest verschrikkelijk en . . . o, kijk eens,” riep ze plotseling doodelijk verschrikt, toen Cyril zich de zakdoek van den mond nam. „Bloed aan je zakdoek”. Beslist naar den dokter, Cyril, nu dadelijk!”

„Ach Nell, maak je niet zoo bezorgd, heusch . . .”

„Nee, Cyril, je moet gaan. 't Is verschrikkelijk”, zei ze met tranen in de oogen. „'t Is toch van mij als je aanstaande vrouw niet te veel geëischt, je voor zóó iets te laten onderzoeken?”

Een half uur later bevond zich Cyril bij een bekwaamen arts en wachtte Nell, angstig en nerveus, in de wachtkamer het resultaat van het onderzoek af. De deur werd geopend en de dokter zelf trad de wachtkamer binnen.

„Bent U de zuster of familie van den heer Andrew?” vroeg hij met ernstig gelaat.

„Nee, dokter, zijn verloofde”, stamelde zij.

„Dan moet ik U iets zéér ernstigs meedeelen, Mejuffrouw, hoezeer het mijzelf pijn doet, maar ik voel het als mijn plicht. Mr. Andrew heeft lang zijn ziekte verwaarloosd, zóó lang, dat de hoop op herstel nihil is. Om eerlijk te zijn, hij verkeert in een zeer gevaarlijken toestand.

„O dokter, U meent toch niet . . . U wilt toch niet zeggen, dat hij . . . dat hij sterven moet?”

„Helaas, arm kind,” zei de oude dokter, „hoe hard het ook voor je is, ik mag het je toch niet verhelen.”

„En . . . weet hij het, dokter?”

„Ik heb hem heel voorzichtig voorbereid. Hij weet in elk geval, dat hij in een hoogst ernstige positie verkeert”.

„Hij mag absoluut niet werken. U moet beslist trachten hem daarvan terug te houden.”

Zij verborg het gelaat in de handen en snikte. Hun nieuw geluk, het was gebroken, vernield door den wreeden dood. Toen zij een naderenden tred hoorde trachtte zij zich te beheerschen.

Met somber gelaat kwam Cyril binnen. Hij sprak geen woord in het bijzijn van den dokter, doch buiten nam hij teeder haar arm.

„Arme lieveling, hoe verschrikkelijk voor je”, zei hij in een snik.

Zij kon niet spreken, drukte zijn arm slechts vaster tegen zich aan. Plotseling scheen zijn ziel in opstand te komen.

„En dat, waar ik nog zoover afsta van den roem Maar mijn werk, dat dan wel het laatste zijn zal, moet ik afmaken.”

„O lieveling, laat ons toch zoolang mogelijk van elkaars bijzijn genieten en werk niet meer. Houdt rust. Ik kom bij je, elken dag, geen oogenblik ga ik van je weg”.

En Nell deed dat. Ze verpleegde hem dag in, dag uit met de grootste teederheid en liefde. Hij geloofde niet, als zoovele lijdens aan een dergelijke kwaal dat hij genezen zou. Slechts het denkbeeld, dat hij met zijn laatste werk, waarvan hij alles verwachtte, nu niet zou mededingen naar den eereprijs, dat pijnigde hem elk uur, en ook Nell kon dat begrijpen.

Een der volgende dagen zei Nell tot zijn groote verwondering, dat ze hem morgenochtend aan zijn huishoudster moest overlaten. Hij was te kiesch om verder te vragen, doch toen zij herhaaldelijk 'smorgens wegbleef, begon hij ook daárover te mijmeren en verweet het haar in stilte. Dadelijk daarop had hij daarvan oprecht berouw en zei zichzelf, dat hij toch moest begrijpen, dat een jong meisje zich niet den ganschen dag in een ziekenkamer kon opsluiten.

Op zekeren morgen, toen ze stil bij elkaar zaten zei Cyril: „Vandaag opent de tentoonstelling. Ik ben nieuwsgierig wien de eereprijs zal worden toegekend”. Hij trachtte onverschillig te spreken, doch eindigde met een vreemde trilling in de stem.

„Ik zal het je vertellen, lieveling, zoo gauw ik het weet. Het zal binnen een dag of drie wel bekend zijn.” Het duurde echter langer en toen ze een week later weer bij elkaar zaten, wist Nell nog niets.

Er werd gescheld en enkele minuten daarna bracht men Cyril een telegram. Verwonderd keerde hij het om en om in zijn hand.

Nell had zich naar het venster begeven en staaide naar buiten.

Hij opende het eindelijk. „Hartelijk gelukgewenscht. Bekroond.”

„Nell, wat is dat?” Met groote verwonderde oogen keek hij haar in het gelaat.

„Cyril”, snikte ze, „ik ben zoo blij voor je. Ik heb het voor je trachten af te maken, 's morgens, als ik niet bij je was en het is mij Goddank gelukt. Ik wilde het stuk niet onafgewerkt laten staan en je hadt er zoo'n hartzeer van. Je hadt het zelf evengoed gedaan, Cyril. 't Was maar bijwerk, wat ik deed, het motief is van jou en ook de roem”.

Langzaam rolden hem groote tranen langs de wangen. Zij had den arm om hem heengeslagen en hij legde zijn hoofd tegen haar schouder. „Nell”, zei hij, en in dat enkele woord legde hij alles wat hij gevoelde en zeggen wilde.

De bladen waren vol lof over Andrew's werk. Nell las hem alle recensies voor en de eerste schrede op den weg naar roem was gedaan; maar nóg dichter dan de roem naderde hem een machtiger vorst en strekte de hand naar hem uit. Cyril wist dat en met vochtige oogen zei hij tot Nell: „Ik had niet gedacht, kindje, dat de woorden, die ik tot je sprak over mijn ziekte, op dien avond toen we elkaar weervonden, zulk een vreeselijke waarheid bevatten. Herinner je je die woorden nog?”

„Welke woorden, lieveling?”

„Als de lente komt is het voorbij”, zei Cyril.

BERICHT.

Nog even vestigen wij er de aandacht op, dat nieuwe abonné's, voor zoover de voorraad strekt, gratis het reeds verschenen gedeelte van den roman, „Juliana Rockox”, op aanvraag kunnen bekomen.

Voor hen, die het nog niet weten, zij er ook nog op gewezen, dat men door middel van de artistieke platen uit „Panorama” op goedkoope en fraaie wijze zijn huis kan versieren. — Vraagt slechts nadere inlichtingen aan Uw boekhandelaar of aan de Uitgevers van „Panorama”.